

11241555

UNIwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Instytut Prahistorii

**FOLIA
PRAEHISTORICA
POSNANIENSIA**

TOM XII

Redaktor
JERZY FOGEL

WYDAWNICTWO POZNAŃSKIE
POZNAŃ 2004

Adres Redakcji

Instytut Prahistorii, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
(Institute of Prehistory, Adam Mickiewicz University)
Św. Marcin 78, 61-809 Poznań, Poland
tel. (0-61) 829-47-91
tel./fax (0-61) 829-47-88
e-mail: ipuam @ main. amu. edu. pl

Komitet Redakcyjny

Aleksandra Cofta-Broniewska, Witold Hensel, Michał Kobusiewicz,
Aleksander Koško, Gerard Labuda, Lech Leciejewicz, Tadeusz Makiewicz

Opinia wydawnicza
Zbigniew Bukowski

Konsultacja archeologiczno-translatorska
Hanna Kóčka-Krenz

Copyright © by Wydawnictwo Poznańskie sp. z o.o., 2004

Projekt okładki
Piotr Sikorski

Redakcja
Lidia Wrońska-Idziak

Redakcja techniczna
Lechośław Szymański

1211553 II / 2004 J12

ISBN 83-7177-345-5
ISSN 0239-8524

Wydawnictwo Poznańskie sp. z o.o.
61-701 Poznań, ul. Fredry 8
Dział handlowy tel. (0-61) 852-38-44, Sekretariat tel. (061) 852-66-05
fax (0-61) 853-80-75
e-mail: wydawnictwo@wydawnictwo-poznanskie.pl

Bibl. UAM
ok K 586

SPIS TREŚCI

STUDIA I MATERIAŁY

DZIAŁ A. ARCHEOLOGIA POWSZECHNA

Jerzy Fogel, Hrabianki Szembekówny – pionierki archeologii wielkopolskiej z przełomu XIX i XX wieku	7
Igor J a z e p i e n k o, Bartosz J ó z w i a k, Chronologia późnych faz kultury dnipro-donieckiej na Białorusi w świetle najnowszych oznaczeń radiowęglowych ze stanowiska Prorva 2, rejon rogaczowski	47
Andrzej K r z y s z o w s k i, Wczesnoneolityczne figurki antropomorficzne na przykładzie nowego znaleziska z Lipnicy w województwie wielkopolskim	65
Dorota K o z ł o w s k a, Cmentarzysko z wczesnego okresu epoki brązu: Szczecin-Płonia (Buchholz, Kreis Greifenhagen), stanowisko 2	81
Aneks: Tadeusz G a l i Ń s k i, Materiały krzemienne ze Szczecina-Płoni, stanowisko 2 ...	131
Aleksandra C o f t a - B r o n i e w s k a, Miejsca obrzędowe ludności kultury łużyckiej i kultury przeworskiej na Kujawach. Część I. Przegląd źródeł	147
Torsten R i e s e, Die Schildfibeln aus dem Bereich der Dębczyno-Gruppe	201
Artur D ę b s k i, Iwona M a r c i n i a k, Tajemniczy brat Jakub – czternastowieczny lektor dominikański (przyczynek do studiów nad średniowieczną sfragistyką i monastycyzmem)	251
Julia R u m i n i e c k a, Andrzej S i k o r s k i, Julia W e n z e l, Ceramika grafitowa z Ostrowa Tumskiego w Poznaniu	265

DZIAŁ B. ARCHEOLOGIA KLASYCZNA

Hieronim K a c z m a r e k, Manowce polskiej egiptologii XIX wieku. II. Szczęsny Morawski i jego „studia” nad starożytnym Egiptem	283
Jerzy H a t ł a s, Kwestia bogatych pochówków kobiecych w antycznej Tracji	299

AUTOREFERATY DOKTORSKIE

Justyna Ż y c h l i Ń s k a, Receptja „importu” nordyjskiego na ziemiach polskich we wczesnych fazach kultury łużyckiej	311

Maria Mucha, Hutnictwo szkła we wschodniej Wielkopolsce od XVII do początku XIX wieku	317
Bartosz Józwiak, Społeczności subneolityczne Niżu Polski w międzyrzeczu Odry i Wisły	323
Katarzyna Grała, Dystrybucja marmuru prokonneskiego u wybrzeży zachodniej i północnej części Morza Czarnego w okresie rzymskim i wczesnobizantyjskim	331

RECENZJA

Heiner Schwarzberg, <i>Bemerkungen zu 50 Jahren archäologischer Stadtkernforschung in Magdeburg</i> , Archäologische Beiträge, Bd. 1, Halle an der Saale 1998, ss. 100 (Andrzej Michałowski)	339

KRONIKA

Cztery międzynarodowe sesje zorganizowane przez Koło Naukowe Studentów Archeologii działające przy Instytucie Prahistorii Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu (Ewa Bugaj)	343
Konferencja archeologów „Kultura jastorfska na Nizinie Wielkopolsko-Kujawskiej”, Poznań, 19 marca 2002 r. (Henryk Machajewski)	346
Międzynarodowe Sympozjum „Północno-wschodnie pogranicze Pucharów Dzwonowatych”, Poznań, 26–29 maja 2002 r. (Janusz Czebreszuk)	348

BIBLIOGRAFIA

Wykaz prac magisterskich, doktorskich i habilitacyjnych zrealizowanych w Instytucie Prahistorii UAM w latach 1998–2002 (opr. Jolanta Walkiewicz)	353

CONTENTS

STUDIES AND MATERIALS

SECTION A. EUROPEAN ARCHAEOLOGY

Jerzy Fogel, The Szembek earl sisters – pioneers of the Great Poland archaeology at the turn of the 20 th century	7
Igor Jaziepienko, Bartosz Józwiak, Chronology of the late phases of the Dnieper-Donetz culture in Byelorussia in the light of the newest radiocarbon dates from Prorva, site 2, the Rogaczów region	47
Andrzej Krzyszowski, Early Neolithic anthropomorphic figurines. A new discovery at Lipnica Wielkopolska voivodeship	65
Dorota Kozłowska, Early Bronze Age cemetery at Szczecin-Płonia, site 2 (Buchholz, Kreis Greifenhagen)	81
Annex: Tadeusz Galiński, Flint assemblages from Szczecin-Płonia, site 2	131
Aleksandra Cofa-Broniewska, Ritual places of the Lusatian and Przeworsk culture communities in Kujavia. Part 1: Review of empirical evidence	147
Torsten Riese, Shield fibulae from the territory of the Dębczyno group	201
Artur Dębski, Iwona Marciniak, A mysterious brother James – the 14 th century Dominican lector (a contribution to studies of Medieval sfragistics and monasticism)	251
Julia Ruminięcka, Andrzej Sikorski, Julia Wenzel, Graphite pottery from Ostrów Tumski in Poznań	265

SECTION B. CLASSICAL ARCHAEOLOGY

Hieronim Kaczmarek, Wilderness of Polish Egyptology in the 19 th century. II. Szczęsny Morawski and his “studies” on ancient Egypt	283
Jerzy Hattas, On rich women burials in ancient Thracia	299

Ph.D. THESIS

Justyna Żychlińska, Reception of the Nordic ‘imports’ at the Polish lands in the early phases of the Lusatian culture	311
Maria Mucha, Glassworking in eastern Great Poland in the period between the 17 th and the beginning of 20 th century	317

Bartosz J ó z w i a k, Subneolithic communities at the Polish lowlands between the Oder and Vistula rivers	323
Katarzyna G r a l a, Distribution of the Proconessos marble on western and northern coasts of the Black Sea in the Roman and early Byzantine periods	331

REVIEW

Heiner S c h w a r z b e r g, <i>Bemerkungen zu 50 Jahren archäologischer Stadtkernforschung in Magdeburg</i> , Archäologische Beiträge, Bd. 1, Halle an der Saale 1998, pp. 100 (Andrzej M i c h a ł o w s k i)	339

CHRONICLE

Four international sessions organized by the Association of Students of Archaeology at Adam Mickiewicz University in Poznań (Ewa B u g a j)	343
Archaeological conference "The Jastorf culture on the Great Poland-Kujavia lowlands". Poznań, 19 th March 2002 (Henryk M a c h a j e w s k i)	346
International Symposium "Northern and eastern borderland of the Bell Beakers". Poznań 26 th -29 th May 2002 (Janusz C z e b r e s z u k)	348

BIBLIOGRAPHY

A list of M.A., Ph.D. and Habilitation dissertations at the Institute of Prehistory, Adam Mickiewicz University in Poznań in the years 1998–2002 (prepared by Jolanta W a l k i e w i c z)	353